Aan de leden en burgerleden
van de gemeenteraad
van Bergen op Zoom

Uw kenmerk		Ons kenmerk	U21-005187	Datum	
Uw brief		Beh. door		Doorkiesnr.	
Onderwerp:	ZB21003984 - Toezeggingen vanuit de algemene commissie: advies Sociaal Domein	Cluster	Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling	Bijlage(n)	1

Beste leden en burgerleden,

Tijdens de Algemene Commissie op 18 mei jl. zijn naar aanleiding van het 1e Concernbericht en de 2e uitwerking van het Focusakkoord diverse vragen gesteld. Met deze brief ontvangt u nadere informatie naar aanleiding van deze vragen.

Zorgkantoren
Het college heeft toegezegd een nadere schriftelijke reactie te geven over de samenwerking met de zorgkantoren (m.n. op het punt van ontwikkelingen m.b.t. de zorgvraag en realisatie daarvan; wat heeft de gemeente overgenomen van de wijze van monitoring door de zorgkantoren). Hieronder vindt u de reactie:

Zoals door de wethouder reeds benoemd tijdens de algemene commissie is er contact met de zorgkantoren specifiek over de cliënten die overgaan van Wmo naar WLZ. Daarnaast wordt er op regionaal niveau samengewerkt tussen gemeenten en zorgverzekeraars, zowel om gezamenlijk volledig zicht te hebben op trends en ontwikkelingen als om verdere samenwerkingskansen te verkennen. Bergen op Zoom is zowel bestuurlijk als ambtelijk betrokken bij deze samenwerking en het regiobeeld wat daaruit voortkomt.

Nadere toelichting:
Het doel van de samenwerking is omschreven in onderstaand citaat afkomstig uit een gezamenlijk bericht van de VNG en Zorgverzekeraars Nederland (ZN):
'De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en Zorgverzekeraars Nederland (ZN) hebben (in een convenant) afgesproken om toe te werken naar een sluitend samenwerkingsnetwerk waardoor inwoners in elke regio verzekerd zijn van een goede samenwerking tussen gemeenten zorgverzekeraars op zorg en ondersteuning.
De samenwerking tussen gemeenten en zorgverzekeraars is de afgelopen jaren sterk uitgebreid, met name als het gaat om ouderenzorg, preventie en geestelijke gezondheidszorg. Ouderen wonen langer thuis, de mogelijkheden voor preventie in de wijk nemen toe en de zorg- en ondersteuningsvraag van mensen met psychische problemen hangt steeds meer samen. Hierdoor groeit de behoefte aan goede, lokale afstemming. Dat maakt de samenwerking tussen gemeenten en zorgverzekeraars noodzakelijk en vanzelfsprekend. De nieuwe afspraken tussen VNG en ZN moeten zorgen voor een sluitend netwerk waarmee in elke regio de samenwerking op zorg en ondersteuning tot stand komt.'

Jacob Obrechtlaan 4
4611 AR Bergen op Zoom
Contact: www.bergenopzoom.nl

Postbus 35
4600 AA Bergen op Zoom
I www.bergenopzoom.nl

T 140164
F (0164) 24 53 56
KvK 20169091

B nv BNG rek. nr. 28.50.00.942
B IBAN: NL41BNGH 0285000942
B BIC: BNGHNL2G

Bergen op Zoom, gemeente op de Brabantse Wal

Bijstand
Het college heeft toegezegd een nadere schriftelijke reactie te geven over het stijgingspercentage dat is gehanteerd bij de begroting ISD. Hieronder vindt u de reactie.

Voor 2021 is uitgegaan van een stijging t.o.v. 2019 van 16%, ervan uit gaande dat het niet gaat om de uitvoeringsbegroting van de ISD zelf, maar om de begrote uitgaven en inkomsten BUIG en Participatieprojecten door Bergen op Zoom.

Uitleg:
Voor de begroting van 2022 zijn we (evenals voor de bijstelling door corona in de begroting van 2021) uitgegaan van het scenario 'Matig herstel' van Berenschot.

Bergen op Zoom
Bijstandsuitkeringen**

Berenschot

Scenario's	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1. CEP 2020	1.210	1.310	1.450	1.570	1.590	1.610	1.570	1.520	1.520	1.520	1.526	1.536
2. Basisraming / matig herstel									1.520	1.581	1.773	1.923
3. Volledig herstel scenario									1.520	1.569	1.692	1.752
4. Zwak herstel scenario									1.520	1.617	1.948	2.231
5. Tweede golf scenario									1.520	1.594	1.929	2.295

De hierboven getoonde 'aantallen' zijn omgezet in procentuele stijgingen, waarbij 2019 als basisjaar is gehanteerd. Dus voor 2021 is uitgegaan van een stijging t.o.v. 2019 van 16%. Het volledig herstel scenario zou een stijging van 11,3% zijn geweest, zwak herstel 28,1% en tweede golf scenario 26,9%.

Onderstaande tabel geeft voor BUIG en Participatieprojecten weer wat er is begroot, gerealiseerd en wat het verschil is, voor 2018, 2019 en 2020.

	2020			2019			2018		
	begroot	realisatie	verschil	begroot	realisatie	verschil	begroot	realisatie	verschil
BUIG									
uitgaven bijstandsuitkeringen	€ 28.341.196	€ 28.132.421	€ 208.775	€ 26.722.966	€ 26.591.175	€ 131.791	€ 26.410.211	€ 26.177.118	€ 233.093
rijksbijdrage BUIG	€ 30.829.041	€ 31.092.195	€ 263.154	€ 28.708.276	€ 28.966.367	€ 258.091	€ 28.173.084	€ 29.015.790	€ 842.706
saldo	*€ 2.487.845*	*€ 2.959.774*	*€ 471.929*	*€ 1.985.310*	*€ 2.375.192*	*€ 389.882*	*€ 1.762.873*	*€ 2.838.672*	*€ 1.075.799*
Participatie projecten	€ 1.955.065	€ 1.676.773	€ 278.292	€ 2.041.892	€ 1.710.213	€ 331.679	€ 2.268.767	€ 1.825.642	€ 443.125

Zoals uit de tabel duidelijk blijkt is BUIG opgebouwd uit enerzijds de uitgaven aan de bijstandsuitkeringen en anderzijds de rijksbijdrage van het Rijk.
De rijksbijdrage BUIG wordt gedurende het jaar bijgesteld o.b.v. de landelijke beelden/conjunctuur. Dat gebeurt op vaste momenten. In oktober voorafgaand aan het begrotingsjaar wordt de voorlopige BUIG vastgesteld, begin mei van het begrotingsjaar is er een bijstellingsmoment (nader voorlopig BUIG) en in oktober van het begrotingsjaar wordt de definitieve rijksbijdrage BUIG van dat jaar bekend gemaakt.

Dat betekent dat als de uitgaven aan bijstandsuitkeringen zich gedurende het begrotingsjaar positief ontwikkelen (minder dan begroot) dat het niet vanzelfsprekend is dat er ook 'meer wordt overgehouden'. Immers het kan zo zijn dat ook de rijksbijdrage naar beneden wordt bijgesteld door het Rijk voor het betreffende jaar. Andersom geldt dus ook (hogere uitgaven leiden niet per se tot een tekort of een lager 'saldo' omdat ook de rijksbijdrage omhoog kan worden bijgesteld). Dit laatste was bijvoorbeeld in 2020 het geval naar aanleiding van de landelijke hogere instroom in de bijstand.

Uit bovenstaande tabel blijkt ook dat de gemeente Bergen op Zoom al een paar jaar een voordeelgemeente is voor de BUIG. Dat houdt in dat we meer rijksbijdrage ontvangen dan dat we hoeven uit te geven aan bijstandsuitkeringen. Dit voordeel is dus al opgenomen in de begroting en het voordelige saldo op BUIG wordt op deze manier al ingezet om bijvoorbeeld zo Jeugd en WMO mede te 'financieren'.
De absolute voordelen lijken groot, maar procentueel gaat het om minder dan 1% per begrotingsregel. Omdat het om grote bedragen gaat, geeft een kleine procentuele afwijking al een groot absoluut verschil.

Daarnaast is tijdens Algemene Commissie gevraagd naar het verloop van de begrotingscijfers Sociaal Domein gedurende de afgelopen jaren. Hiervoor verwijzen wij u naar een eerder op 2 december 2020 aan uw raad verzonden brief met nummer U20-059994.

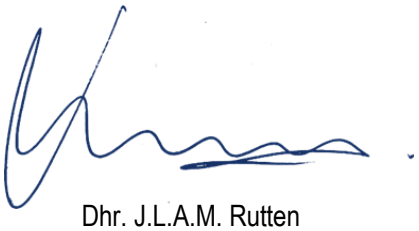
Jeugdzorg
Daarnaast is tijdens de Algemene Commissie gesproken over het AEF rapport 'Stelsel in groei-financiële tekorten in de jeugdzorg'. Voor dit rapport zijn verschillende maatregelen onderzocht waarmee gemeenten doelmatiger kunnen werken, en daarmee de kosten van de uitvoering van de Jeugdwet kunnen verminderen. Van deze maatregelen hadden er vijf een positief effect. Hieronder is per maatregel aangegeven hoe hier in onze gemeente aan wordt gewerkt:

- Invoering van een POH-jeugd bij huisartsen:
  Dit doen we al. Onze jeugdprofessionals zijn verbonden aan de huisartsen. Tevens zijn we bezig met onderzoek naar implementatie Zorgdomein.
- Tijdige doorstroming naar de Wlz als kinderen daarvoor in aanmerking komen:
  Inmiddels is er een samenwerking met MEE opgetuigd om cliënten doeltreffender door te laten stromen naar de WLZ. Daarbij is het belangrijk te weten dat WLZ voorliggend is aan de jeugdwet, echter is CIZ zeer terughoudend in de samenwerking.
- Hulpverlening in lokale teams, waarbij hoogopgeleide medewerkers in de toegang een randvoorwaarde zijn:
  Dit zijn onze jeugdprofessionals die ook zelf trainingen geven en ambulante hulp bieden. Hiermee wordt duurdere NVTZ voorkomen, niet onbelangrijke bijvangst is de-medicalisatie.
- Een duidelijker afbakening tussen jeugdhulp en onderwijs:
  We doen hierin wat we kunnen. We werken samen en maken afspraken met de samenwerkingsverbanden. Dit vraagt ook iets in de wetgeving. Inmiddels is er wel een kentering gaande, waarbij samenwerkingsverbanden nu veel nauwer met de toegang samenwerken en we kosten delen, waardoor meer maatwerk en efficiëntie kan worden bewerkstelligd.
- Het verplaatsen van jeugdhulp in groepsverband naar kinderopvang en bso:
  De ambitie is hier regionaal onderzoek naar te starten. De huidige daghulpvoorzieningen zijn tientallen jaren geleden ontstaan en het aanbrengen van een verandering hierin is niet snel geregeld. Knelpunten zitten hier ook in de wetten. Een zorgaanbieder kan geen opvang beginnen onder de Kinderopvangwet. Er moet dus een samenwerking ontstaan tussen kinderopvangorganisaties en aanbieders.

Graag geven we u tijdens een informatieavond van het Sociaal Domein een bredere toelichting op de landelijke informatie en trends en hoe wij hier op anticiperen.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

secretaris,

Dhr. J.L.A.M. Rutten

burgemeester,

Dhr. dr. F.A. Petter